

KRISTIANSAND
PENSJONISTPARTI

VALGPROGRAM
2023 - 2027

VI BRYR OSS

 www.ppkristiansand.no

Pensjonistpartiet
KRISTIANSAND

— innhold

- Våre toppkandidater på valglista..... 3
- Hilsen fra vår ordfører kandidat..... 4
- Hvem er vi og våre oppsummerende saker..... 5

- Kapittel 1. Helse og omsorg..... 7
- Kapittel 2. Familie og oppvekst..... 10
- Kapittel 3. Bydelsutvikling og samferdsel..... 14
- Kapittel 4. Næringsutvikling..... 18
- Kapittel 5. Miljø og klima..... 20
- Kapittel 6. Kultur, idrett og frivillighet..... 22
- Kapittel 7. Offentlig forvaltning & kommunal drift.... 24

- Valgliste..... 27
- Kontaktinfo..... 28

1. Svein-Harald Mosvold Knutsen,
Ordfører kandidat

2. Roy Fardal

3. Sissel Mosby Nilsen

4. Bernt Erik Olsen

5. Åse Gunn M. Hogga

6. Jørgen Pettersen

7. Helén Rosvold Andersen

8. Heidi Pedersen

9. Svein Mykland

— Våre toppkandidater på valglista

3.

“

Hele kommunen skal ses, noe som spesielt innbefatter funksjoner og oppgaver der hvor folk bor. Dette skal selvsagt gjøres i tett og solid samarbeid med frivilligheten og idretten, sektorer som vi i PP tydelig skal tilrettelegge for og «heie på».

Hilsen fra vår ordførerkandidat

Gode innbygger i
Kristiansand,

Igjen er det tid for valg, igjen kan du være med på å legge en ny kurs og en ny retning for kommunen vår. Om du ønsker endring, så er tiden inne til å si fra - bli med og våg?

Samfunnet bygges nedenfra, hvor familien og individet skal først. Lokalsamfunn, bydeler, idrettslag, organisasjoner, nabolag og mer skal prioriteres først basert på behovene til de som bor og opererer der. Primær oppgavene må leveres først.

Kommunen skal være til for innbyggerne og næringslivet, - ikke motsatt. Folkevalgte skal være innbyggernes ombudskvinner og ombudsmenn. Dette er hovedgrunnen til at jeg sa ja til å være PP Kristiansand sin ordførerkandidat.

PP er et stort lag med god kunnskap og solid livserfaring, utstyrt med sunn fornuft. PP er personer som vil, våger, tør og evner, noe som er helt nødvendig dersom vi skal få til en ny kurs for kommunen vår. Vi skal være der for alle, fra «vugge til grav, for BARN, FAMILIE og PENSJONIST.

Vår politikk skal gjennomføres av følgende:

Skiftende prioritering. Helse, eldre, oppvekst og mestrings skal først. PP vil ha gigantiske satsinger.

Offentlig ukultur vil vi ikke ha. Sløsing og svake prosesser må bli historie. Ansvarlighet og økonomisk bærekraft må på agenda.

Hele kommunen i bruk. Folk skal lyttes til, ikke minst skal folk bli sett. Frivillighet, idrett og næringsliv. Sammen skal vi klare det.

I Kristiansand så trengs det på flere felt helt nye måter å tenke på, og flere sektorer må se betydelige innovative endringer. Det plikter, mange dessverre svikter. Toppledelse, både politisk og administrativt, må forstå hva en krone faktisk er, og videre at det koster for i det hele tatt å kunne tjene penger. Viktigheten av å lytte til hva innbyggerne vil må også skjerpes. En ny kurs vil på noen felt kreve større omveltninger.

Unødvendige og snobbete prosjekter, bla bom- og byvekstpakke, vil vi ha bort. PP vil kreve «**Milliardpakke**», vi vil da ha en «**Omsorgspakke**» og en «**Skolepakke**» til de som virkelig trenger det. Hva vil du? Ja, da vet du hva du må gjøre. PP er klare, vi gleder oss, fordi VI BRYR OSS!

Svein-Harald Mosvold Knutsen
Ordførerkandidat PP Kristiansand

Hvem er vi?

Pensjonistpartiet er et verdikonservativt parti som ønsker å bevare naturen, et humant og omsorgsfullt samfunn, samt individets verdi og verdighet. PP er et blokkuavhengig politisk parti som bygger sitt arbeid på norsk kulturarv, grunnlovens og rettsstatens prinsipper og på en styrking av folkestyret. PP arbeider for å skape et samfunn som er bedre å leve i for alle.

For oss skal fokus være på saker og forhold som betyr mest for alle; nemlig våre barn og våre foreldre, der hvor vi bor, tuftet på kjærlighet, respekt og ansvarlighet. Vår politikk og saker skal tuftes på en «ja-gjeng» med mennesker i alle aldre, med solid livserfaring og sunn fornuft, som respekterer og lytter til folk.

Vi ønsker en tydelig prioritert retning av samfunnets primæroppgaver hvor barn, familie og eldre skal være på 1. plass - med andre ord skal vårt fokus være hele livsløpet fra «A til Å».

Vi skal være pålitelige ombud og representanter for våre velgere.

Prioriteringer er da en forutsetning. Klar, tydelig og ansvarlig, hvor uvettig offentlig pengebruk skal være uaktuelt. Ukultur, hvor prosesser og beslutninger skjer på bakgrunn av bekjentskap eller personlig vinning fremfor transparens og rettferdighet må påpekes, og alle skal bli hørt. Hele kommunen skal ses, noe som spesielt innbefatter funksjoner og oppgaver der hvor folk bor. Dette skal selvsagt gjøres i tett og solid samarbeid med frivilligheten og idretten, sektorer som vi i PP tydelig skal tilrettelegge for og «heier på». Alt dette må selvsagt gjøres med å gi næringslivet så gode rammebetingelser som absolutt mulig.

Hovedpunkter som skal «gjennomsyre» våre saker i perioden 2023 – 2027:

01

KJERNEOPPGAVER I FOKUS

– PP prioriterer annerledes!

- Mer velferd for hver krone.
- Trygghet i alderdommen.
- Mestring for alle – en god skole for barn og lærer.
- Helse, Eldre og Oppvekst er våre nr. 1

02

OFFENTLIG UKULTUR SKAL BEKJEMPES

– PP setter fokus!

- Beslutningsprosesser vi kan være bekjent av.
- Stopp sløsing; bærekraft, ansvarlighet og en betydelig endring.
- Ingen skatt på din bolig.
- Byvekst og bompenger er ikke veien å gå.

03

SAMMEN BYGGER VI HELE KRISTIANSAND

– PP bryr seg!

- Lytte til og samarbeide med innbyggerne.
- Kommunale tjenester og funksjoner der du bor.
- Frivilligheten og idretten skal være bærebjelker i samfunnet.
- Forutsigbare og stabile rammer for våre bedrifter.

Kapittel 1. HELSE & OMSORG

Vi blir vesentlig flere eldre i årene som kommer. Vi har ulike livsformer og erfaringer og det er stor forskjell i kravene for dem som skal inn i hjelpetrequende situasjoner og for den gruppen den eldste generasjonen representerer. Dagens middelaldrende har bedre utdanning og bedre økonomi som vil ha stor betydning for hvilke ressurser man har i eldre år, men det vil fortsatt være sosiale forskjeller som påvirker våre levekår. Som 65 åring i dag kan vi fortsatt ha 15 til 20 funksjonsfriske år foran oss.

Pensjonistpartiet vil at Kristiansand kommune skal legge til rette for meningsfulle liv, uavhengig av alder, og at vi oppfyller de lovpålagte mål for eldrepolitikken.

Tidligere har vi fått stortingsmeldingen, «Leve Hele livet», en kvalitetsreform for eldre om å mestre livet lenger og ha en trygg og aktiv alderdom. Vi har også forskrift om verdig eldreomsorg, «Verdighetsgarantien». Med andre ord, en reform og en garanti, og det ble lovet at det skulle skinne av eldreomsorgen. Tross de gode intensjonene, har vi helt klart mislyktes på mange felt.

Sosiale og kulturelle opplevelser skal stimuleres. Alle skal ha tilgang til rettighetene vi har i lovverket og et likeverdig tilbud skal gis til alle innbyggere i Kristiansand.

Sykehjem blir på et tidspunkt i mange tilfeller vårt siste hjem. Der skal vi bo og trives som i det hjemmet vi forlot. Å være pleietrengende skal bety mer enn å bli ivaretatt fysisk. Det skal satses på at dagene har et innhold som gir oss grunn til å ønske å stå opp om morgenen for å kunne gå til en aktivitet eller et gjøremål vi gleder oss til, tilpasset den enkeltes behov og ønsker.

Bruker og pårørendes medvirkning skal tas hensyn til i større grad. Kvaliteten på den helhetlige omsorgen skal måles bedre ved hjelp av innsatsteam der sykehjem ikke leverer godt nok i lovpålagte tjenester. PP vil også se nærmere på muligheten for å gjeninnføre aldershjemmet i en eller annen form.

Pensjonistpartiet vil bygge ut omsorgsboliger i alle bydeler, i rullatoravstand til senterfunksjoner som; Butikk, apotek, lege, kollektivtransport, seniorsenter m.m. Videre ønsker vi at det etableres aktive seniorsentre med kulturtilbud, hobbyaktiviteter, trening, dans, og sosiale sammenkomster.

PP Kristiansand vil arbeide for:

- Å sikre at ektepar eller samboere som ønsker det, kan bo sammen de siste årene av livet når den ene har fått sykehjemsplass og den andre også er avhengig av omsorgstjenester
- At kommunen jobber for å tilrettelegge for tilstrekkelig antall sykehjemsplasser og heldøgns omsorgsplasser for de som trenger det

- At verdighetsgarantien etterlevs. Sykehjem som leverer dårlig kvalitet skal få hjelp av egne innsatsteam.
- At alle eldre over 75 år får tilbud om et hjemmebesøk fra kommunehelsetjenesten sammen med pårørende. Det skal lages en plan dersom det er ønskelig.
- At det opprettes kommunalt eldreombud som skal ha tale- og møterett i hovedutvalg og andre kommunale utvalg.
- At det igangsettes en prosess hvor aldershjem vurderes gjeninnført, og som kan være et tilbud til pleietrengende som ikke lider av aldersdemens, men som har en eller annen for uførhet som gjør det problematisk å bo i egen bolig
- Gratis tannlege. Tannpleie og munnpleie bør bli en del av det offentlige helsetilbud med egenandelskort
- At det gjennomføres en tillitsreform. Ansvar for eldre på sykehjem og i hjemmetjenesten skal ivaretas av mindre, faste team. Brukerne skal få påvirke tilbudet mer. Eldreomsorgen skal styres etter kvalitetskrav istedenfor stoppeklokke.
- At eldre tar del i den digitale utviklingen.
- Mer tverrfaglighet i kompetansen, som også omfatter aktivitører, ernæringskunnskap, musikkterapi, ergoterapi, psykologer, vernepleiere med mer
- At kommunen er i stand til å opprettholde gode og tilgjengelige tilbud om fysisk aktivitet for eldre.
- Å tilrettelegge for og også lage nye møteplasser hvor eldre og unge kan møtes
- Å tilrettelegge for universell utforming, bl.a. at automatiske døråpnere installeres, i alle offentlige bygg
- Å tilrettelegge for utlån av hjelpemidler, spesielt når brukerne har sine på reparasjon
- Å sikre at alle eldre skal få tilbud om aktiviteter hver dag
- Å være en pådriver overfor myndighetene for tilskuddordninger for nye og eksisterende boliger for eldre som kan utsette behovet for sykehjemsplass
- Å påse at ensomhet får fokus og at arbeidet mot ensomhet innarbeides som en del av kommunens folkehelsearbeid
- Å jobbe for felles møteplasser, aktiviteter, kultur og opplevelser, og at disse skal ha en sentral plass i eldre- og omsorgspolitikken
- Å gjøre det enklere og tilgjengelig for alle med nødvendige behov å få TT-kort
- Å jobbe for at rett til brukerstyrt personlig assistanse (BPA) skal være mulig for alle med slikt behov
- En løsning på at de som har rett på honnørbillett lokalt, skal kunne reise tilnærmet gratis med offentlige transportmidler
- Bedre kontroll av varsling og avviksmeldinger, samt at disse bekreftes mottatt umiddelbart og videre svares ut så snart som absolutt mulig ut
- At aleneboende skal få større bunnfradag på offentlige utgifter
- At pårørende som tar ansvar for pleietrengende får omsorgslønn, pensjonspoeng og nødvendig avlastning.

- At trygghetsalarm skal være gratis
- At sykehjemmene skal ha eget kjøkken med kvalifisert personale
- Å legge til rette for treningsmuligheter for eldre
- Å se nærmere på om fritt brukervalg også bør gjelde hjemmesykepleien
- Å hindre ensomhet og utenforskap ved bl.a. å ha bydelssenter, omsorgsboliger med heldøgnspleie, rullatoravstand til fasiliteter, senioraktiviteter
- At det utarbeides oversikt over og kartlegging av kvaliteten på våre sykehjem og omsorgsboliger, og en oversikt over trivselen
- At det sikres en trygg og forutsigbar overgang fra sykehus til kommunehelsetjeneste
- At det utarbeides en plan for oppjustering av fysioterapitjeneste i kommunen. Planen skal bidra til at innbyggernes behov for fysioterapitjeneste blir ivaretatt på en forsvarlig måte
- At kommunen tilrettelegger vesentlig mer for informasjon om folkehelse, kvinnehelse, overvekt, ensomhet m.m.
- Forebygging av helseplager gjennom satsing på ernæring, fysisk og mental aktivitet, gode bomiljø, sosiale møteplasser og tilgang på helsetjenester
- Å realisere personlig trener (PT) på resept gjennom grønnresept fra fastlegen
- Å øke og jobbe for langsiktige tilskudd til rusfrie arenaer i kommunen
- En nullvisjon mot gatevold og vold i nære relasjoner
- Å redusere det totale forbruket av alkohol og andre rusmidler
- Å tilrettelegge for tiltak som senker terskelen for fysisk aktivitet
- At pårørende er, og forstår at man er, en ressurs for samfunnet, og derigjennom at kommunen tilrettelegger for at de pårørende påtar seg enkelte oppgaver overfor sin familie og sine slektninger
- At det innføres tiltak som forhindrer menneskehandel og prostitusjon
- At det tilbys avrusning og ruskurs i kommunen
- Å sikre ideelle og private virksomheter en rolle i tjenestetilbudet
- En rusomsorg som sikrer tidlig innsats og effektiv ventetid for behandling.
- Å sikre at foreldre og foresatte kan gripe inn og gi hjelp når barnet sier nei
- At kommunen skal fremme en restriktiv ruspolitikk.

Kommunen skal opprettholde gode og tilgjengelige tilbud om fysisk aktivitet for alle generasjoner.

Kapittel 2. FAMILIE OG OPPVEKST

Familien er svært viktig, og er den plassen hvor alle får fellesskap og trygghet, og hvor rammebetingelsene for en god oppvekst settes. En god barndom varer hele livet, og legger grunnlaget for ethvert menneske. Familiene er samfunnets grunnstein, og må som sådan støttes av det offentlige, men familien må selv ha frihet til å bestemme. Den tryggeste og beste starten på livet for barn er i hjemmet.

Vi lever i et samfunn hvor vi har råd til svært mye, og det minste vi da kan love er at våre barn skal ha en så god og trygg oppvekst som mulig gjennom barnehage- og skolesituasjon. PP er tydelige på at «alle barn skal bli sett», også de som er urolige, de som kommer for sent, de som glemmer å rekke opp hånda osv. Barn skal ha stabilitet, trygghet og skal kunne føle mestring. Barn skal føle at de blir likt og akseptert, både av andre barn og alle de voksne i skolen. Det finnes ikke vanskelige barn, bare barn som har det vanskelig, og de voksne i skolen er der for å hjelpe og støtte barna. Alle barn skal ha en sikker skolevei. Barn skal aller helst kunne gå eller sykle til skolen når alderen tilsier det. Barn skal få lov til å være synlige.

Alle beslutninger rundt barn skal gjøres til barnas beste, og barn skal ha medvirkningsrett og bli hørt i alle saker og planer som angår dem, basert på at hvert menneske er unikt. Barn skal ikke straffes, men bli lyttet til og rettleidet.

Et svært viktig samfunnsoppdrag for barnehage og skole er at læring og utvikling skal stå i fokus, men det aller viktigste er at barnehagen og skolen skal sikre tilhørighet i samfunnet, for alle. Barn skal få lov til å være barn og utvikle seg i sitt eget tempo, derfor skal overgangen mellom barnehagen og skolen oppleves trygg. Skolen og barnehagen skal være et godt sted å lære og et godt sted å være.

Barnehagen og skolen skal legges opp slik at vår kulturarv formidles, og vise med stor tydelighet de verdier landet vårt er bygget opp på. Det skal være nulltoleranse for mobbing, straff og negativ snakk om eller til barn.

Det skal etableres en oversikt over skolenes og voksnes relasjon til hvert enkelt barn. Det skal etableres tiltaksplan for skoler og voksne som ikke klarer å oppfylle denne målsettingen, og den skal jevnlig følges opp. PP ønsker å legge til rette for at alle elever i skolen får opplæring og relevante tilbud som stimulerer og ivaretar den enkeltes utvikling. Den tar utgangspunkt i at alle er unike, med ulike egenskaper.

Barnas aller tryggeste sted for oppvekst er hjemme hos familien, hos far og mor. Samfunnet må gjøre sitt ytterste for å redde enhver familiesituasjon hvor det er ønske og vilje fra både foreldre og barn om å få det til å fungere. Barnevernet skal, så langt det er mulig, og så lenge det er ønske og vilje, bistå med å løse familieproblemer hjemme i familien. Vi skal lytte til de som har vært involvert i barnevernet og lære av deres opplevelser, og utvikle oss videre basert på den tilbakemeldingen vi får. Der hvor det ikke finnes muligheter innenfor familie eller omgangskrets og omsorgsoverdragelse er eneste utvei, skal det opprettes en egen omsorgsperson for hvert barn. Denne personen skal være tilgjengelig 24/7 så lenge barnet ønsker det. Denne omsorgspersonen er ansvarlig for alle prosesser barnet blir utsatt for, helt til barnet får seg et nytt stabilt hjem og er enig i at omsorgspersonen kan avslutte sitt arbeid.

PP Kristiansand vil arbeide for:

- Økt innsats og styrket bemanning i barnehage og skole, herunder SFO, i alle kommunens bydeler.
- Å lytte til barn, foreldre, lærere, øvrige ansatte og forskning.
- At barna skal bli sett og at det er barna som er i fokus. Vi ønsker at barna skal ha stabilitet, og vi ønsker derfor ikke store omveltninger i et nærmiljø som for eksempel større endringer i skolestrukturen.
- At endringer i skolestruktur må begrunnes med klare og svært dokumenterbare effekter, ikke bare økonomiske driftsgevinster, samt definisjon på store versus små skoler. PP ønsker ikke for store skoler med mindre det kan dokumenteres at dette er det beste både for barns læring, mestring og miljø.
- At det er nok voksne innenfor barnehage og skole som sikrer et godt og inkluderende barne- og elevsyn, og ikke minst at de ansatte skal være sammen med barna.
- At den offentlige skolen må oppleves så trygg og god at den er det naturlige valget for de fleste foreldre, men vi vil samtidig ikke legge hindringer i veien for friskoler som forankres i det norske lovverket.
- Å tilstrebe likebehandling av private og kommunale barnehager og at kvalitet og trivsel skal være bestemmende for om nye barnehager skal være private eller kommunale.
- Kort og trygg vei til barnehage og skole, for på den måten å stimulere til økt gange og bruk av sykkel til aktuelle lokasjoner når barna er gamle nok til det.
- At skoler skal være sentrale arenaer for sosialt nettverk og sosiale aktiviteter, og vi ser gjerne at skoler i fremtiden kan være møteplasser i bydelene. Målet er at flere fritidsaktiviteter kan samlokaliseres på skolene, for bl.a. å begrense transport mellom hjem, skole og aktiviteter.

- At godt undervisningsmateriell, motiverte lærere og trygge skoleveier prioriteres, hvor lek skal være hoveddelen av det pedagogiske opplegget. Vi vil at all undervisning skal være faktabasert. Vi vil også sikre at skolen får de beste lederne
- At fysiske bøker skal tilbake i skolen og undervisningen, samt fremme at læringen skal skje gjennom håndskrift, regning for hånd og høytlesning fra fysiske bøker, som betyr at det skal satses på sansemotorisk læring
- At skoler og barnehager skal tilrettelegges universelt for alle brukere, også de med diagnoser som for eksempel ADHD og Aspergers syndrom
- At alle skoler og barnehager tilfredsstiller lover og forskrifters minimumskrav til strukturell kvalitet som luft, lys, temperatur osv
- Å tilrettelegge for at barn, gjennom ansattes kompetanse, tidlig kan finne sine talenter og utvikle sine interesser
- Å jobbe for at overgangen mellom barnehage og skole, barneskole og ungdomsskole samt ungdomsskole og videregående blir så sømløs som mulig
- Å ha et kontinuerlig fokus på å eliminere mobbing i barnehagen og skolen. Vi vil ha nulltoleranse overfor mobbing, trakassering og negativt snakk om, eller til, et barn i barnehagen og på skolen. Vi vil ha mobbeforebyggende plan på hver skole, gjerne tuftet på samarbeid med private og frivillige organisasjoner som arbeider mot mobbing. Vi vil ha plan for å sikre at hvert barn føler seg likt av sin lærer
- Kontinuerlig oversikt over relasjon mellom hvert enkelt barn og de voksne rundt barnet
- Å ha plan for å sikre trygghet og mestring hos de barna som har størst behov, og vi vil også ha tiltak for lærere og voksne som ikke oppnår å skape denne tryggheten for barna.
- Å etablere foreldreombud i kommunen, for å sikre de foresattes rettigheter sett i forhold til barns skole- og barnehagesituasjon.
- At kommunen må legge til rette for at familier kan få barnehageplass nær hjemmet for å redusere behov for transport mellom hjem og barnehage.
- Å stimulere til mer fysisk aktivitet i skolehverdagen på alle alderstrinn, gjennom bla fysisk aktivitet hver dag, at uteområder ved skoler blir aktivitetsfremmende, skolehager i skolegårdene m.m.
- At kommunens barnehager og skoler har ressurser som har ansvar for ernæring og matservering hver dag, gjerne også med varme måltider.
- Å sikre rammer for at barnevernet primært skal løse familieproblemer i familiene med fokus på tidlig innsats.
- Å evaluere arbeidet til det kommunale barnevernet, og åpne opp for utvikling og endring basert på brukerundersøkelse.

- Å etablere en ordning med omsorgsperson for barn som blir utsatt for omsorgsoverdragelse, som er tilgjengelig 24/7 og helt til barnet selv er enig i å avslutte relasjonen.
- Å støtte prinsippet om en stedlig styrer i hver barnehage.
- Å jobbe for et godt samarbeid med næringslivet og utdanningsinstitusjoner.
- Å jobbe for styrket IT-satsing på alle alderstrinn i skolen, herunder at skolen må ha en bevisst og hensiktsmessig strategi og plan på bruk av digitalt verktøy.
- At det utarbeides oversikter på strukturert kvalitet på alle skoler og barnehager i kommunen ved hjelp av trafikklysmoell eller lignende.
- Å tilby samlivskurs, parterapi og foreldreveiledningskurs til alle nye foreldre.
- At søskenmoderasjon skal være samordnet mellom barnehage og SFO.
- Å arbeide for at aktører, også private, kan bli en del av foredrag og temasamlinger for foreldre i skolen når det gjelder bl.a. digitale plattformer, livsmestring, helse og ernæring, familien som samfunnets fundament m.m.
- Å arbeide for å tilrettelegge for natteravnstjenester i flere bydeler.

En god barndom varer hele livet, og legger grunnlaget for ethvert menneske.

Kapittel 3. BYDELSUTVIKLING OG SAMFERDSEL

Hvert enkelt menneskes hjem, og nærmiljøet rundt, er en sentral del av livskvaliteten. Vi i Pensjonistpartiet mener at samfunnet må bygges nedenfra og opp. Det betyr at familien og individet sine behov settes først. Deretter kommer nabolag og lokalsamfunn som bl.a. bydeler, bedrifter, idrettslag, kirke m.m. Slik skal kommunen bygges opp, basert på behovene til de som faktisk bor og opererer der. Kommunen skal være til for innbyggerne og næringslivet som er der, ikke motsatt.

PP ønsker å legge til rette for trygge bo- og nærmiljøer. Det vi har mest behov for i hverdagen, skal finnes i nærmiljøet. Alle aktuelle servicefunksjoner skal være tilgjengelige innenfor gang- og/eller sykkelavstand.

Vi vil prioritere bydelsutvikling, med økt innsats på eldreomsorg, skole, idrett, miljø, frivillighet, næring og kultur i hver enkelt bydel. I tillegg kan flere bydeler samarbeide om å utvikle og videreutvikle bydelssentre. Til nå har det store politiske målet vært at svært mye skal samles i Kvadraturen. Vi ønsker å fokusere der folk bor, i bydelene.

En større spredning av boligbygging vil bidra til å holde boligpriser på et nivå flere har råd til. Eksisterende infrastruktur må så langt det er mulig utnyttes. Dette gjelder både kommunaltekniske anlegg og kollektivtrafikk. Det må legges vekt på bygg som har gode miljøkvaliteter. Kommunale bygg må tas vare på og ikke forfalle.

Kollektivtilbudet må være et attraktivt alternativ til bilkjøring og bør videreutvikles med bruk av mindre busser i boligområder hvor passasjergrunnlaget er lavere enn andre steder. Det er sterkt behov for en oppgradering av kollektivtrafikken, det er derfor viktig å tilrettelegge for effektiv og klimavennlig samferdsel.

PP vil jobbe for endrede samferdselsløsninger som blant annet mer gods fra vei til skip og jernbane. I tillegg er PP opptatt av at trailertrafikk gjennom byen skal begrenses så langt råd er, særlig når det gjelder gjennomgangstrafikk. Prosjektet Ytre Ringvei er i høyeste grad et redskap for å kunne oppfylle dette ønsket. Vi vil presse på så langt det er mulig for at dette prosjektet skal kunne bli gjennomført og satt i trafikk så snart som mulig. Vi nevner i den sammenheng at vi fortsatt synes Gartnerløkke-prosjektet er kraftig overdimensjonert og sannsynligvis kunne vært betydelig redusert dersom Ytre Ringvei hadde blitt gjennomført først.

Pensjonistpartiet mener i prinsippet at finansiering av vei er en statlig oppgave, finansiert gjennom de avgifter bilister og andre veibrukere betaler inn.

PP vil som et hovedkrav forutsette at bygging av vei må gi en reell forbedring av fremkommeligheten. Vi mener videre at når bompenger skal innkreves, skal disse midlene reserveres utelukkende for veiformål, i tillegg til innfartsparkering til sykkel og bil. Bompenger skal ikke gå til finansiering av prosjekter som ikke er relatert til samferdsel.

Pensjonistpartiet går klart imot byvekstavtale med staten slik den frem til nå er planlagt og lagt opp til. Det må gjøres betydelige endringer i utgangspunktet for avtalen for at en slik avtale i det hele tatt skal kunne være akseptabel for oss.

Når det gjelder samferdselsspørsmål, vil PP Kristiansand arbeide for:

- At byggingen av Ytre Ringvei forseres. Dersom dette blir økonomisk vanskelig å få til, vil PP arbeide for at midler avsatt til utbygging av Gartnerløkka overføres til Ytre Ringvei slik at denne blir først ferdig. Dette vil også bidra til bedre luftkvalitet i sentrum når gjennomgangstrafikken ikke skal gjennom de sentrale strøk av byen.
- At en byvekstavtale slik den til nå er skissert avvises.
- At det ikke innkreves bompenger, men der hvor det gjøres skal bompenger kun gå til finansiering av prosjekter som er relatert til samferdsel.
- Å sikre et effektivt og rimelig kollektivtilbud, som stimulerer til å reise kollektivt. Det bør også vurderes flere direktebusser (arbeidsbusser).
- At det vurderes lavprisbilletter i rushtiden på alle kollektivtilbud.
- At ordningen med mindre busser på faste ruter i bydelene utvides.
- At det må etableres flere innfartsparkeringer (Park and Ride) ved kollektivknutepunkter utenfor bomringen.
- Å fortsette å øke andelen kommunale utslippsfrie biler og maskiner, gitt at dette anses å være økonomisk bærekraftig og forsvarlig.
- Å utrede videre spørsmålet om boligutvikling og/eller ferjevirkosomhet ved Kongsgårdbukta, i stedet for industri- og containerhavn. Det er ønskelig at regionalt havnesamarbeid blir betydelig videreutviklet og mer spesialisert.
- At det også kan bli aktuelt med videreutvikling av KMV-området som havn, og med dryport på Langemyr, dersom ferjetrafikken flyttes bort fra Hampa.
- Satsing på sykkel og gange der dette lar seg gjøre, og legge til rette for det.
- Å styrke satsing på flytting av godstransport fra vei til sjø og bane.

Når det gjelder bydelsutvikling i Kristiansand, vil PP Kristiansand arbeide for:

- Vi mener at nødvendig rehabilitering av kommunale eiendommer og infrastruktur, som blant annet skoler og idrettsanlegg, skal være blant kommunens fremste prioriteringer i årene som kommer.

- Vedlikeholdsbudsjettet for kommunale eiendommer og infrastruktur må styrkes ytterligere for å ta igjen vedlikeholdsetterslep. Kommunal eiendom må ha kontinuerlig vedlikehold for å forlenge byggenes levetid og egnethet for sine formål
- At det blir et sterkt forbedret svømmetilbud både vest og øst for Kvadraturen, for bl.a. å bedre svømmekunnskapene for barn og unge og gi innbyggerne et svømmetilbud til en rimelig penge
- At det skapes et generelt økt aktivitetstilbud til alle aldersgrupper i alle bydeler
- At kommunen skal bistå og stimulere bydelene med etablering av bydelsråd. Bydelsrådene skal ikke være av politisk karakter, men settes sammen av velforeninger, idrettslag og frivillige organisasjoner fra bydelene. Bydelsrådene skal lyttes til i en tidlig fase, og skal få større innflytelse på bydelsutviklingen
- At det tilrettelegges for et variert tilbud av nye boliger som også legger til rette for førstegangsetablerere
- At det kan gjennomføres boligutbygginger, også spredt, i alle bydeler hvor den eksisterende infrastrukturen kan utnyttes
- At kommunen må sørge for at det er gode grøntområder i alle bydeler, og arbeide med vedlikehold av eksisterende grøntområder, parker og lekeplasser.
- At kommunen skal bidra til å utvikle nye turområder i enkelte bydeler, samt sørge for økt tilgjengelighet til strandområder i bydeler der det er naturlig.
- At Kristiansand kommune skal være en ja-kommune til utvikling av egen eiendom, også i strandsonen dersom utviklingen ikke er vesentlig til sjenanse for naboer eller andre.
- At det tegnes inn byggelinjer langs hele kystsonen, slik at utvikling av egen eiendom, som allerede er bebyggt, skal være mulig på lik linje med eiendommer utenfor 100-meters beltet, slik hensikten bak disse reguleringene er.
- At ressurser som i dag brukes til å kontrollere og straffe ulovlig bygging, i større grad skal benyttes til å informere, forebygge og veilede.
- At eldre og til dels utdaterte reguleringsplaner skal gjennomgås, oppdateres og at byggelinjer inntegnes, slik at det også her blir unødvendig å dispensere fra planer.
- At det foretas en grundig vurdering av om det er praktisk og økonomisk mulig å bevare sykehusbygningene i Tordenskjoldsgate til annet bruk fremfor å rive dem.

Gode grøntområder i alle bydeler

Når det gjelder utvikling av bydeler i Kristiansand, vil PP Kristiansand arbeide for:

- At bydelssentrene skal legges strategisk i kommunen. Sentrene skal ha tjenestetilbud som sikrer innbyggerne muligheten til å bli boende i egen bydel gjennom hele livsløpet. Dette gir større mulighet for tjenesteyting i flere bydeler, også i Sørlandsparken.
- At alle bydeler skal ha arenaer for læring, mestring, helse, omsorg og beredskap. Så mange som mulig av bydelens beboere skal ha mulighet til å gå eller sykle, på trygge veier, til slike arenaer. Det skal utvikles møteplasser i alle bydelene. Disse skal være universelt utformet og ha fasiliteter som bidrar til å gjøre dette til samlingsarenaer som kan være til nytte og glede for bydelens innbyggere.
- At bydelssentrene skal ha egne kulturtilbud, serveringstilbud, bydelshus og opplevelsestilbud for mennesker i alle aldre så langt dette er praktisk mulig, eventuelt i samarbeid med nabo-bydel. Bruken av eksisterende offentlige bygg i bydelene, slik som skolebygg, flerbrukshaller og grendehus, økes, og det etableres sambruksarenaer i samarbeid med idretts- og frivillighetsorganisasjoner i bydelene og i samarbeid med næringslivet.
- Å forsterke den medisinske beredskapen som skal gi trygghet til bydelenes beboere, herunder legekontorer og andre helsetilbud i alle bydeler så langt dette er praktisk og økonomisk mulig.
- At det etableres kommunale fastlegkontorer i alle bydeler.
- Å styrke tjenestetilbudet i bydelssentrene, samt satse på økt kollektivtransport også innad i de ulike bydelene, som vil føre til at personbiltrafikken reduseres i overensstemmelse med prioriterte målsettinger.
- At når det bygges ut større eller mindre områder, skal det ikke legges store begrensninger på antall parkeringsplasser for beboere. Alle bør ha rett til en parkeringsplass der de bor, pluss gjesteparkering.
- At det opparbeides flere gratis plasser for bevegelseshemmede, spesielt i Kvadraturen.
- At det så snart som mulig gjennomføres en folkeavstemming knyttet til en eventuell reversering av Søgne og Songdalen, og at innbyggerne der høres, respekteres og at det tilrettelegges basert på hva innbyggerne ønsker.

Styrke tjenestetilbudet i bydelssentrene

Kapittel 4. NÆRINGSUTVIKLING

Næringslivet i Kristiansand er viktig for å skape og opprettholde arbeidsplasser for alle som bor her, og for å øke attraktiviteten til byen slik at tilflytting og turisme øker. Samfunnet er avhengig av et verdiskapende og lønnsomt næringsliv.

Næringspolitikken skal stimulere til økt innovasjon, entreprenørskap, verdiskaping, flere arbeidsplasser og et godt handels- og servicetilbud for byens innbyggere og tilreisende.

Kristiansand må bli en mer attraktiv kommune å drive næring i. Kommunens nærings sjef skal i større grad veilede og skape relasjoner og stimulere til vekst gjennom arenaer og tilstedeværelse hvor bedriftene er og opererer. Kommunal saksbehandling må forenkles og effektiviseres. Nærings sjefen skal være lokale bedrifters ombudsmann i det byråkratiske landskap og passe på at bedriftene får en rask, effektiv og riktig behandling slik at ineffektivitet ikke truer bedriftens eksistens, arbeidsplasser, lønnsomhet osv. Nærings sjefen er den som forstår viktigheten av næringslivet, deres eiere og ledere og skal derfor sørge for at disse blir ivaretatt, slik at de trives i Kristiansand, ønsker å vokse og utvikle seg i Kristiansand og anbefaler Kristiansand for andre næringer og bedrifter.

Et velfungerende næringsliv er avhengig av bl.a. god fremkommelighet og tilstrekkelig parkeringskapasitet. Kommunikasjon og samferdsel er nerven i samfunnet. Rask, sikker og kostnadseffektiv transport av mennesker og varer er nødvendig for å skape konkurransekraft og skatteinntekter. Bedrifter som skaper arbeidsplasser, skal heies frem og satses på i større grad.

Næringslivet skal blomstre og utvikle seg, nye selskaper skal dukke opp gjennom utdanningsinstitusjoner og eksisterende virksomheter. I Kristiansand skal en finne inspirasjon, teknologi, samarbeidspartnere og mennesker med ideer, kraft og gjennomføringsevne. Pensjonistpartiet ønsker å legge til rette for, og være en aktiv pådriver til, å utvikle et bærekraftig næringsliv, samt styrke aksene mellom utdanning og næringsliv. Det skal etableres incentivordninger for å skape arbeidsplasser.

PP vil arbeide langsiktig for å sikre bærekraftig fremvekst av et lønnsomt næringsliv og arbeidsplasser. Eksisterende næringer og knoppskyting skal få utvikle seg videre. En velfungerende by er en smeltedigel som tilbyr inspirasjon, kunnskap, teknologi og konkurranse. Vi må legge forholdene til rette for fremtidig vekst. Slik skapes nye lønnsomme arbeidsplasser, slik kan vi lokalt møte krav til bærekraftig omstilling. Nærings sjefens kontor skal oppleves som fasilitator, katalysator og en ombudsmann for næringslivet. Dette må vi måle, evaluere og justere årlig, slik at vi sikrer kontinuerlig vekst for kommunen.

Kommunens næringsseksjon må tilrettelegge og stimulere til nyetableringer også i kommunens bydeler. Reguleringsplaner må ta høyde for de store transformasjoner som foregår i næringslivet. Kristiansands evne til å forstå endringene og utviklingen vil defineres av nødvendige arealplaner og reguleringsplaner.

PP Kristiansand vil arbeide for:

- At kommunen skal lytte til næringslivets behov.
- At prisnivå på strøm kommer tilbake til det tidligere nivået slik at dette gir lokalt næringsliv en fordel.
- At det settes fokus på samarbeid mellom universitet/høgskole og næringsliv, samt også inn mot frivilligheten.
- Å gjøre byen attraktiv for nyetableringer.
- Utvikling av bydelssentrene, men også for utvikling av Sørlandsparken/Sørlandssenteret når det gjelder tjenesteyting.
- Å styrke samspillet mellom kommunen og bedrifter gjennom næringsklynger
- Å sørge for høy prioritet på planleggings ressurser til hurtig og intensiv behandling av ventende plan- og byggesaker, herunder klagesaker.
- Å gjøre det enklere for mindre, lokale bedrifter å kunne konkurrere om leveranser til kommunen.
- At man skal øke tilbudet av variert yrkesutdanning.
- At samarbeidet med alle næringsforeninger skal styrkes.
- Et klart skille mellom bolig- og næringsområder.
- Å sørge for god tilgang på arealer til næringsutvikling i kommunen
- Å gi gode rammevilkår og rask søknadsprosess for nyetableringer i kommunen.
- Å stimulere gründervirksomhet innenfor alle bransjer.
- Å revitalisere næringsseksjonens kontor slik at dette blir en fasilitator, katalysator og ombudsmann for næringslivet, samt at dette måles jevnlig slik at man sikrer kvalitet og vekst.
- Å tilstrebe å sikre rammevilkår som strøm, vann, avløp, internett, infrastruktur, kompetanse og ellers hva som er nødvendig for å oppnå vekst for kommunen.
- Å stoppe planene om å flytte luftforsvarets skolesenter fra Kjevik.
- Forutsigbarhet for næringslivet og for å tilrettelegge for en transparent dialog mellom næringslivet, administrasjonene og politikere.
- Å prioritere lokale entreprenører, herunder gårdbrukere, hvis mulig, til vintervedlikeholdet i distriktene. Å tilby arbeidsplasser til de som utdannes i byen gjennom samarbeid med næringslivet og utdanningssteder.
- Flere flyavganger fra Kjevik for å sikre ny næringsetablering på Sørlandet.
- Å styrke samhandlingen innen transportsektoren mellom havn, flyplass, vei og bane i Kristiansand som et ledd i å sikre næringsutvikling i regionen.
- Å sikre et realistisk antall parkeringsplasser ved boligutbygging og næringsutbygging, samt beholde og arbeide for gateparkering i Kvadraturen.

- Å sørge for at det legges til rette for at kommende generasjoner kan bygge ut og overta landbruket.
- Å påse at kommunens matvareprodusenter har gode vilkår.
- At kommunen er positive til utviklingstiltak som er til nytte for primærnæringen.
- At de kommunale veiene vedlikeholdes og opprustes så de tilfredsstiller kravene til transport for jord- og skogbruk.

Kapittel 5. MILJØ OG KLIMA

Hele planeten vår står overfor store utfordringer når det gjelder miljø og klima. Om enn Norge og især Kristiansand er en liten del av verden må vi gjøre vårt, både ved egne tiltak og ved å påvirke andre land med større miljøproblemer enn Norge. Vi må nok være villige til å endre en del av våre vaner og på den måten bidra til å begrense skadevirkningene. Vi må være åpne for å gi vårt bidrag til at klimaforholdene ikke blir verre i årene fremover, som kan innbefatte støtte til Parisavtalen.

PP støtter i utgangspunktet en gradvis utskiftning av kommunens kjøretøyer og maskiner til fossilfri drift, forutsatt at teknologi og økonomi tilsier dette, men det må ses i sammenheng, for dette handler om hvor man får mest igjen for de midlene som brukes på bedring av miljøet. Om slik utskifting koster svært mye, så får man mer igjen miljømessig å bruke de samme midlene på andre tiltak/forhold.

Pensjonistpartiet mener at etablering av mer havnevirksomhet i Tofdalsfjorden er uheldig av mange grunner. De foreliggende planer er etter vår mening skadelige for miljøet og vil ikke bidra til noen klimaforbedring. Dette gjelder først og fremst det faktum at Tofdalsfjorden er en terskelfjord og at utfyllinger og undervannssprenginger vil ha betydelig innvirkning på det marine miljøet. Det kan til og med resultere i at Hamresanden ikke lenger vil være brukbar som badeplass på sikt.

I tillegg kommer da andre miljømessige konsekvenser som støy og uro – med tanke på den tette bebyggelsen det er både på Lund og på Sømlandet.

Pensjonistpartiets satsing på bydelene i Kristiansand er også å regne som miljøvennlige tiltak. Vi vil ha i bruk hele kommunen, og ønsker ikke spesielt fortetting i Kvadraturen da vi ønsker å dyrke bydelene og tror det også har mer for seg miljømessig. Vi ønsker at man som et utgangspunkt skal kunne få det man trenger, ihvertfall det man trenger til daglig, i sin egen bydel, og satt på spissen da at man kan være i sin egen bydel fra «vugge til grav». Tanken om å intensivere bruk av offentlige bygg i bydelene, vil også redusere klimapresset.

PP Kristiansand vil arbeide for:

- At kommunens mål om utslipp og andre krav til miljø anses å være realistiske og oppnåelige, og ikke minst også tuftet på økonomisk bærekraft
- At det arbeides videre med å utvide dagens produksjon, samt finne andre mulige produksjonsmåter for kraft, som å satse på og legge til rette for kjernekraftverk. PP er mot vindkraftutbygging i norsk natur
- Å stoppe eller begrense transport av strøm til kontinentet inntil lokale forbrukere har fått dekket sitt behov og inntil vi er tilbake til et prisnivå som gir lokalt næringsliv en fordel. PP vil ha en makspris på 50 øre per kWh. Vi er mot elektrifisering av norsk sokkel
- At Ytre Ringvei realiseres snarest for blant annet å fjerne gjennomgangstrafikk fra Kvadraturen for å bedre luftkvalitet og fremkommelighet
- At det stilles strenge miljøkrav ved havneflytting
- At både kommuneadministrasjon og politikere tar miljøspørsmålene alvorlig og at det avsettes midler til at flere ansatte i kommunen kan ha dette spørsmålet som hovedoppgave
- Å fokusere på nærmiljøanlegg i bydelene
- Å forbedre kollektivtilbudet i kommunen, eksempelvis ved å bruke mindre busser i boligområdene hvor svært mange busser kjører halvtomme
- Å etablere flere innfartsparkeringer i utkantene av kommunen for å stimulere til økt kollektivbruk, og øke antall busser fra slike parkeringsplasser og inn til sentrum
- Å etablere gode parkeringsmuligheter for sykkel ved alle kollektivknutepunkt
- At vi skal få et rent hav uten plast og søppel – og begynne med lokale tiltak i den forbindelse
- Å stimulere enda mer til gjenbruk og avfallssortering og legge vekt på den bærekraften slike tiltak har
- At det gis støtte til frivillige lag og organisasjoner som bidrar til å vedlikeholde byens friluftsområder
- At industri som forårsaker mye støy og sterkt lys, får tilrettelagte områder som ikke ligger nær etablerte boligområder
- Å øke andelen av utslippsfrie kjøretøy gitt bærekraftighet
- At kommunen skal bruke sin innkjøpsmakt slik at miljøvennlige innkjøp prioriteres
- Å begrense utslipp fra cruiseskiptrafikken med særlig vekt på at besøkende skip skal kunne anvende kommunens landstrømanlegg
- Å forvalte vår natur, kyst, by og bygd, slik at mennesker har nytte av det og miljøet ivaretas for dagens og kommende generasjoner
- Å tilrettelegge for å ivareta karbonfangsten i havet
- Å verne om og ivareta utviklingen av alle jordens økosystemer
- Å fremme anlegg som produserer økologisk lokalprodusert mat
- At kommuner, fylkeskommune og stat samordner drift og vedlikehold av blant annet veivedlikehold.

Kapittel 6. KULTUR, IDRETT OG FRIVILLIGHET

Pensjonistpartiet mener at kultur, herunder også idrett og frivillighet, er sentrale bærebjelker i et godt liv for den enkelte og for hele samfunnet. De tiltak som gjøres i disse sektorene må tilrettelegges slik at det passer for alle, uansett alder og uansett hvilke fysiske begrensninger den enkelte har. Det er derfor viktig at kulturtiltak av forskjellig slag kan tilbys ikke bare på ett sted, men spredt utover i bydelene.

PP vil bidra til at flest mulig gis anledning til fysisk aktivitet, og vi vil også løfte frem frivilligheten som en viktig ressurs i vårt lokalsamfunn. Dugnadsånden er dessverre ikke så fremtredende lenger som den har vært. Frivillig innsats har stor betydning både for samfunnet og for den enkelte. Uten frivilligheten risikerer vi at samfunnet stopper opp og at viktige oppgaver ikke blir utført.

Museer, kulturminner, biblioteker og arkiver er viktige kilder for forståelse av vår historie og kulturarv. Kirker og menighetsliv er sentrale som kulturbærere og kulturformidlere. Musikk i alle former og annen sceneutfoldelse er ønskelig å utvikle til glede for både utøvere og publikum. Kunst og kultur er derfor noe for de fleste av oss, og kommunens viktigste oppgave må være å legge til rette for utfoldelse på alle nivåer og etter et desentralisert system.

Idretten er Norges største barne- og ungdomsorganisasjon. Den er til stor glede for alle generasjoner, både aktive og tilskuere. Idretten og frivilligheten er svært viktig for kommunen, spesielt for lokalmiljøet. I Kristiansand er henimot en tredjedel av innbyggerne engasjert i en eller annen form for organisert idrett.

I tillegg til idretten er det registrert bortimot ett tusen frivillige organisasjoner av forskjellige typer i Kristiansand kommune. Noen er for spesielle grupper, andre mer generelle, men et fellestrekk er at de nedlegger et stort og uegennyttig arbeid til beste for samfunnet.

I kulturektoren vil PP Kristiansand arbeide for:

- En kritisk gjennomgang av bevilgninger til kultur med tanke på at dette skal gi best mulig effekt for de penger som legges inn gjennom etablering av måltall og måling av hva kommunen får tilbake gjennom bevilgninger
- At det skal føres en ansvarlig økonomisk politikk i forhold til investeringer og drift av kulturbygg i kommunen
- Å reforhandle avtale om Kunstsilo med mål om vesentlig lavere kommunale tilskudd, samt redusere de årlige kommunale tilskuddene til Kilden

- At det må være et mål at flere aktiviteter kan samlokaliseres på skolene og i bydelshus i tidsrom hvor disse ikke er i bruk til sitt hovedformål
- Å bidra til at Cultiva får flere styremedlemmer som har fokus på bredden og idretten, slik at tilskudd i større grad tildeles aktiviteter i idrettslag, organisasjoner og foreninger i Kristiansand, og om mulig også til kommersielle aktører som faller innenfor formålet, hvor spesielt bredden innenfor barne- og ungdomssektoren prioriteres
- En bevisstgjøring av at også de som er aktive i de forskjellige organisasjoner må bidra med dugnad eller andre former for finansiering av tiltaket og ikke gjøre regning med at kommunen skal dekke alt
- Å støtte opp om undervisningen i kulturskolen, både sentralt og i bydelene, som tilbud om musikkopplæring for barn og unge
- Å organisere samarbeid mellom kulturskolen og sykehjemmene. Det gir elevene en arena for fremføring, samtidig som sykehjemsbeboerne får et stabilt kulturtilbud
- Å sikre vedlikehold av offentlige bygg med historisk verdi
- Å fjerne hindre som gjør at barn og unge ikke kan delta på fritidsaktiviteter grunnet familiens ressurser, gjennom å etablere en fritidsapp og tildeling av et årlig fribeløp
- At det tilrettelegges også for private SFO aktører som supplerer den kommunale SFO løsningen
- Opprettelse av kommunal og/eller frivillig organisert transport til fritidsaktiviteter for dem som har behov
- At eksisterende og nye ungdomstilbud må ha en klar rusfri profil
- Å etablere en ordning hvor kultur og idrettsprofiler med en rusfri livsstil blir mentorer og profilerte forbilder i kommunen
- Å fjerne hindre som gjør at eldre ikke kan delta på fritidsaktiviteter, grunnet mangel på ressurser, gjennom å etablere en aktivitetsapp og tildeling av et årlig fribeløp
- Å sørge for at velfungerende tilbud innenfor frivilligheten får nødvendig stabilitet
- Å forebygge matsvinn, og sikre sunn, næringsrik og kortreist mat, gjennom frivillig kursvirksomhet til alle generasjoner
- At kommunen utarbeider et konkret program for hvordan frivillig engasjement kan tilbys barnehager, skoler, sosiale- og helseinstitusjoner.

Innen idrettssektoren vil PP Kristiansand arbeide for:

- Å legge spesiell vekt på bredden innenfor idretten, noe som også innbefatter e-sport
- At man skal lytte til idrettens ønsker, og vurdere videre organisering av idrettsetaten ved at man skal ha egen idrettsetat, med en egen frittstående leder, hvor idretten ikke lenger er direkte underlagt kulturfeltet, men blir en adskilt og likeverdig etat, som må styrkes slik at den fortsatt kan yte god service for klubbene og utøverne.

- Å satse på og arbeide for å etablere nye idrettsanlegg/haller, gjerne i tilknytning til skole og/eller barnehage
- At det innføres et system for at familier med svak økonomi kan få assistanse til å betale for det hver enkelt utøver i barneidretten må betale som «egenandel», samt arbeide for at Cultiva også ser dette som en av sine oppgaver
- At ulike former for idrettsbaner er en del av etableringen i nye større boligområder som en viktig møteplass
- At offentlige bygg skal kunne disponeres av frivillige lag, foreninger, klubber og organisasjoner gratis eller til en lav kostnad. Målet er at flere aktiviteter kan samlokaliseres på skolene, idrettsanleggene og bydelshus i bydelene
- Å tilrettelegge for at kommunen har topplass på flere felt, spesielt innenfor de største idrettene i Norge
- At idrettsanlegg må vedlikeholdes godt og regelmessig
- Å tilrettelegge for areal for organisert og uorganisert idrett
- At det jobbes for å utvikle en modell hvor idrettslagene kan ha mulighet til å eie anlegg for deretter å kjøpe driftstjenester av kommunen
- At det fortløpende foretas vurderinger av behovet for idrettsanlegg og flerbrukshaller for breddeidretten i bydelene, i samarbeid med idrettens egne organer
- Å satse på naturen som «idrettsanlegg» ved å tilrettelegge turløyper, tilgang til badeplasser og samtidig sørge for best mulig universell utforming
- At universell utforming av idrettsanlegg foregår i samarbeid med alle berørte aktører og brukere
- At det bygges svømmehaller både øst og vest i kommunen, samt at det må arbeides for at prisene i Aquarama settes ned til et nivå som gjør det mulig for familier å benytte dette tilbudet fremfor å dra til nabokommuner
- Å selge Aquarama til private aktører for å frigjøre kapital og risiko for kommunen, samt se nærmere på om det også er andre anlegg som kan organiseres og eies på alternative måter, herunder jobbe for at Cultiva kan ta en ledende rolle i slik eierskap.

— *Kapittel 7. OFFENTLIG FORVALTNING & KOMMUNAL DRIFT*

Administrasjon og drift av en kommune er en stor og ansvarsfull oppgave. Det er viktig å ha dyktige medarbeidere ansatt, og det er viktig at disse er innforstått med at kommunen er politisk styrt, det vil si at det er de folkevalgte som har det siste ordet i de avgjørelser som skal tas.

Pensjonistpartiet vil gå inn for at kommunen går over fra formannskapsmodellen til parlamentarisk styreform i løpet av kommende valgperiode, under forutsetning av at dette synes å være økonomisk forsvarlig.

PP vil jobbe for at alle som er ansatt i det offentlige forstår at de er der for innbyggerne i kommunen og ikke motsatt. PP vil derfor med jevne mellomrom måle innbyggertilfredsheten av offentlige tjenester og ansatte.

PP ønsker også en full gjennomgang av den delegerte myndigheten som politikerne har gitt administrasjonen, og eventuelt en justering av denne, innenfor Kommunelovens rammer.

Alle kommunens innbyggere skal ivaretas på en tilfredsstillende måte, og særlig skal det tas hensyn til de svakeste gruppene. Pengene kommunen bruker, er innbyggernes skattepenger. Det er et selvfølgelig krav at midlene utnyttes mest mulig rasjonelt og effektivt, og at ingen glemmer at det er innbyggernes penger som skal forvaltes til deres beste.

Kristiansand skal være en serviceinnstilt kommune. De som henvender seg til kommunale etater, skal forvente hjelp, råd og veiledning fra serviceinnstilte medarbeidere. Informasjon om ulike tilbud må også oppdateres kontinuerlig, og da ikke bare over nettet. Det er fortsatt mange, særlig eldre, som ikke benytter seg av internett eller andre former for datateknologi.

Kristiansand kommune har et betydelig potensial for forenkling, fornying og forbedring. Pensjonistpartiet vil ha et stort fokus på en effektiv bruk av kommunens midler, samtidig som dette ikke skal gå på bekostning av kvaliteten.

En veldrevet kommune koster mindre å drive, og gir flere penger til tjenester for innbyggerne. Vi vil være svært opptatt av en god økonomistyring i kommunen, og at unødvendige feil unngås.

Kommunens kommunikasjonsstrategi må etterleves og utvikles og det må utvises større åpenhet i kommunale saker.

Vi vil gjennom undersøkelser og målinger kartlegge brukernes og innbyggernes møte med det kommunale, slik at de som fortjener en klapp på skulderen får det, og de som trenger hjelp og oppfølging får det. På den måten vil kvalitet og forbedret brukeropplevelse øke sammen med økt effektivitet.

PP Kristiansand vil arbeide for:

- At det legges til rette for et godt arbeidsmiljø for kommunens ansatte. Det skal legges stor vekt på at varslere får skikkelig behandling, både i situasjonen og over tid.
- At det tas i bruk flere virkemidler for å redusere særlig korttids sykefravær.
- At kommunen skal drives effektivt og med innlagte rasjonaliserings- og budsjettkrav, og at de som er betalt for å ha ansvar også må påta seg dette ansvaret når de ilagte kravene ikke følges.
- At det foreligger gode og nødvendige rutiner og retningslinjer, som etterleves og er gjenstand for regelmessig kontroll.
- Å utvide bruk av digitale hjelpemidler for å redusere transport og tidkrevende møter i kommunen.
- At man skal se nærmere på det reelle behovet for tjeneste- og delegasjonsreiser for kommunalt ansatte, og hvilket antall som eventuelt skal reise
- Å sørge for at kontrollorganene i kommunen styrkes med fagkompetanse så kostbare feil kan elimineres mest mulig.
- Å påse at det skal være et klart skille mellom politisk administrasjon og kommunale foretak som er helt eller delvis eiet av kommunen.
- Å gjennomgå honorarsatsene for politisk folkevalgte med målsetting om å få en reduksjon i totalkostnadene.
- At det skal bli en klar forståelse blant kommunens ansatte ledere om at det er de folkevalgte som har siste ord i saker som ikke er delegert til administrasjonen, og at delegasjonsreglementet gjennomgås og justeres.
- At kommunens ansatte er til for innbyggerne og ikke motsatt.
- At kommunen er aktiv inn mot regjering og storting i forhold til sentrale oppgaver og bevilgninger slik at funksjoner ivaretas på en tilfredsstillende måte.
- At folkevalgte får en vesentlig bedre informasjon om kommunens ulike kostnadskomponenter spesielt i det årlige budsjettarbeidet.
- At politiske møter i kommunen blir mer effektive og mindre ressurskrevende bl.a. ved at det er færre fra administrasjonen til stede på alle møter i utvalg.
- At kommunen avhender virksomhet som ikke anses å være kommunens kjernevirksomhet, og at det følgerig gjøres en kritisk gjennomgang over hva kommunen faktisk eier og driver.
- At det arbeides for at kommunens gjeld reduseres betydelig.
- At eiendomsskatten på sikt fjernes, men i første omgang at den innrettes på en mer sosial måte ved innføring av et betydelig bunnfradrag..
- At det innsettes styremedlemmer med god og riktig kompetanse og kunnskap inn i kommunens hel- og deleide selskaper, samt at det påses at slike selskaper er kapitalisert fornuftig og ikke minst at slike selskaper i all hovedsak utfører det som anses å være kjerneoppgaver for kommunen.
- At brukeropplevelse, effektivitet, arbeidsmengde og kompetanse måles jevnlig slik at vi sikrer rett kompetanse til rett sted til rett tid og på den måten reduserer overbelastning og stress som kan føre til mistriivsel og sykefravær, samt at dette vil gi økt tillit og brukeropplevelse fra kommunens innbyggere.

Valgliste 2023

1. Svein-Harald Mosvold Knutsen, Ordfører kandidat

2. Roy Fardal

3. Sissel Mosby Nilsen

4. Bernt Erik Olsen

5. Åse Gunn M. Hogga

6. Jørgen Pettersen

7. Helén Rosvold Andersen

8. Heidi Pedersen

9. Svein Mykland

Nr. 1 og Ordfører kandidat Svein-Harald Mosvold Knutsen

2	Roy Fardal	1959	Søgne	33	Christel Fuss Olaisen	1968	Vågsbygd
3	Sissel Mosby Nilsen	1949	Flekkerøya	34	Knut Sand	1959	Fagerholt
4	Bernt Erik Olsen	1957	Gimlekollen	35	Lillian Mosvold Knutsen	1942	Vågsbygd
5	Åse Gunn Linda M Hogga	1960	Lund	36	Kjell Eivind Karlsen	1972	Randesund
6	Jørgen Pettersen	1973	Vågsbygd	37	Mette Mørk Lier	1953	Søm
7	Helén Rosvold Andersen	1980	Lund	38	Arne Andreas Ree Herigstad	1945	Strai
8	Heidi Pedersen	1970	Tinnheia	39	Stig Bekkevold	1974	Tinnheia
9	Svein Mykland	1956	Lund	40	Irene Van Houten Risdal	1966	Tinnheia
10	Else Uleberg	1957	Mosby	41	Leif Christian Lomeland	1949	Kvadraturen
11	Jens Victor Estrup	1957	Vågsbygd	42	Mette Johanne Lossius Fardal	1958	Søgne
12	Randi Lindebø	1955	Justvik	43	Signe Johanne Hegland	1955	Tinnheia
13	Thor Hogga	1949	Lund	44	Henry Speich Johansen	1940	Vågsbygd
14	Olav Homme	1960	Søgne	45	Jostein Senumstad	1966	Lund
15	Harald Øymyr	1954	Søm	46	Karl Rudolf Sæther	1942	Vågsbygd
16	Aina Ivara Åmot Tofteland	1965	Lund	47	Bjørn Nilsen	1942	Søgne
17	Bernt Ludvig Daland	1973	Søgne	48	Ove Einar Bakkland	1947	Hånes
18	Sondre Nyman Eftestøl	1994	Vågsbygd	49	Erik Jortveit	1947	Flekkerøya
19	Agron Balaj	1958	Vågsbygd	50	Nina Olsen Husaas	1985	Hamresanden
20	Kristian Linge Tønnessen	1959	Søm	51	Johnny Greger Berthelsen	1964	Hamresanden
21	Jan Robberstad	1948	Justvik	52	Ømulf Rounge Andersen	1950	Vågsbygd
22	Ragnhild Kuhn Thorsen	1954	Lund	53	Roald Van Houten Risdal	1958	Tinnheia
23	Geir Lier	1950	Søm	54	Marie Svarstad	1946	Søgne
24	Andre Tofteland	1967	Lund	55	Kjellaug Røyland	1957	Nodeland
25	Celina Lundstrøm	1999	Hamresanden	56	Arne Willy Ødegård	1939	Randesund
26	Per Øystein Ribe	1968	Randesund	57	Ingrid Schibstad	1954	Hellemyr
27	Marit Finne	1938	Flekkerøya	58	Reidun Pedersen	1946	Randesund
28	Anita Olsen	1958	Tinnheia	59	Torbjørn Thorsen	1955	Lund
29	Tor Johan Abrahamsen	1952	Søgne	60	Peer Øystein Edvardsen	1970	Søm
30	Mona Steffensen	1962	Randesund	61	Lill Susanne Bergstø	1979	Lund
31	Steinar John Tangstad	1947	Kvadraturen	62	Marius Rosvold Andersen	1979	Lund
32	Øyvind Hvalen	1943	Randesund	63	Ole Odd Berge	1943	Lund

Pensjonistpartiet

KONTAKTINFORMASJON

KRISTIANSAND PENSJONISTPARTI
Organisasjonsnummer: 984 059 884
Dronningensgate 21, 4610 Kristiansand.

 kristiansand@pensjonistpartiet.no

 www.ppkristiansand.no

 Svein Mykland - 917 29 298
Svein-Harald Mosvold Knutsen - 982 06 813

 Kristiansand Pensjonistparti - Barn, Familie og Pensjonist.

STYREMEDLEMMER

Styreleder

Svein Mykland
Bernt Erik Olsen
Sissel Mosby Nilsen
Øyvind Hvalen
Geir Lier
Thor Hogga
Andre Tofteland
Heidi Pedersen
Ragnhild Kuhn Thorsen

— *Vi er takknemlig for
din støtte*

v:pps
74 61 53

Konto 3060.10.15834